

Oponentský posudek bakalářské práce

Moniky Koubové

Rizika v ošetrovatelské péči, jejich monitorování a prevence

Autorka předložila bakalářskou práci v rozsahu 77 stran. Tato je přehledně členěna do deseti částí, a to včetně použité literatury, tabulek, příloh práce a seznamu použitých zkratk.

1. Autorka si zvolila velice zajímavé a aktuální, v praxi nepochybně ještě stále ne zcela doceněné téma, kterému se odborná veřejnost začala ve větším rozsahu věnovat v několika posledních letech, zejména po vstupu České republiky do Evropské unie. Problematika rizik v ošetrovatelské péči, jejich monitorování a prevence je oblastí velmi širokou a logicky se tedy musela zaměřit pouze na její část, a to na tři základní okruhy. Jedná se o obecné zmapování možných rizik v ošetrovatelské péči, jak ze strany klienta, tak ošetrujícího personálu, průzkum nejčastějších rizik v praxi tak, jak jsou vnímána nelékařským zdravotnickým personálem, jejich důsledky a návrhy preventivních opatření a v neposlední řadě problematika ošetrovatelské dokumentace.

2. V teoretické části bakalářské práce se autorka zaměřila na vymezení základních pojmů, jako jsou pochybení, rizika ve vztahu k pacientům, příčiny u ošetrovatelského personálu a vedení zdravotnické dokumentace.

V prvním oddílu teoretické části jsou obsaženy základní pohledy na způsoby pochybení, a to v provázanosti na činnost ošetrovatelského personálu, zejména zda bylo postupováno dle standardů. Dále se autorka zaměřila na to, jaké mohou být typy pochybení, ke kterým může ve zdravotnických zařízeních dojít v návaznosti na chyby a selhání lidského faktoru. Bylo by vhodné, aby se autorka zmínila v souvislosti s pochybením a poškozením na zdraví pacienta o tom, zda existuje mezi příčinou a následkem příčinná souvislost, a to z pohledu odpovědnosti zdravotnického pracovníka.

Následující dva oddíly jsou zaměřené na rizikové faktory ve zdravotnictví, tj. jejich příčiny, které mohou spočívat, jak v osobě personálu, tak v systému. Autorka se ve své práci poměrně rozsáhle zabývala právě příčinami, spočívajícími v osobě ošetrovatelského personálu. Velice dobře uvedla řadu skutečností, které mohou negativně ovlivnit chování zdravotnického personálu, jako např. stres, zdravotní rizika, syndrom vyhoření, psychické vyčerpání. Jako přínos vidím v této části práce poměrně obsáhlé rozvedení rizikových faktorů, a to včetně příkladů, jak zvládnout napětí či stres. Nepochybně je vhodná zmínka o prevenci, která je v praxi důležitá a někdy neadekvátně podceňovaná.

Ve čtvrtém oddílu teoretické části se autorka zaměřila na ošetrovatelskou dokumentaci. Autorce nelze upřít snahu v rámci bakalářské práce podat informace o dané, velice závažné problematice, což jistě není snadný úkol, zvláště se zaměřením na její význam a formalizaci záznamů. Vzhledem k významnosti této problematiky postrádám však jakýkoli odkaz na legislativní normy, které se zabývají náležitostmi zdravotnické dokumentace a způsobem jejího vedení za podmínky, kdy, jak autorka správně uvádí, je její součástí ošetrovatelská dokumentace. Dále bych uvítala alespoň zmínku o provázanosti vedení ošetrovatelské dokumentace a poskytování ošetrovatelské péče postupem lege artis.

3. V empirické části autorka předložila anonymní dotazník, jehož účelem bylo zjistit, jaká je znalost v oblasti vedení ošetrovatelské dokumentace u nelékařských zdravotnických pracovníků, a to převážně u sester pracujících u lůžka pacienta a v menším počtu u vedoucích sester na pracovištích chirurgických lůžkových oddělení okresních nemocnic v Pardubickém kraji.

Autorka provedla podrobné zhodnocení všech šestnácti položených otázek, včetně vyhotovení přehledných koláčových grafů, když první tři otázky směřovaly k zařazení respondentů do skupin. Následně byly výsledky výzkumu zpracovány do přehledných grafů, které jsou přílohou bakalářské práce.

4. V rámci diskuze se autorka zaměřila zejména proběhlou na dotazníkovou akci, na téma ošetrovatelských rizik, na typy pochybení.

5. Z předložené práce vyplynul v podstatě závěr, že za základní příčinu vzniku rizik je možné označit nedostatečné nebo špatné výsledky léčby nebo péče, špatný vztah personálu a pacienta a v neposlední řadě nedostatečný počet zaměstnanců v poměru k ošetřovaným pacientům. Poměrně překvapivé je, že poměrně malé procento dotázaných nepovažovalo za velké riziko nedbale vedenou zdravotnickou dokumentaci. Nicméně problémem může být zařazení této odpovědi do otázky zkoumající riziko v oblasti nevhodného řízení oddělení ve vztahu k další možnosti odpovědi, která se vztahuje na počet personálu v poměru k pacientům.

6. Použitá literatura je vybrána dobře. Přesto mohla autorka zařadit mezi literaturu též znění konkrétních právních předpisů, a to v návaznosti na vedení ošetrovatelské dokumentace.

7. Jako součást bakalářské práce se uvádí pět příloh, přičemž nesprávně je uváděna příloha č. 3, která je ve skutečnosti pouze druhou stránkou přílohy č. 2. Ve skutečnosti tedy práce obsahuje přílohy čtyři. Toto však je pouhá formalita, ke které zcela jistě došlo nedopatřením. První z příloh je dobře zpracovaný dotazník, který byl použit v rámci průzkumu mezi zdravotními sestrami a studentkami. Dalšími přílohami pak jsou grafy znázorňující přehledně výsledky průzkumu s ohledem na věk a dosažené vzdělání respondentů a seznam použitých zkratk.

8. Jak jsem již předeslala výše, autorka zvolila velmi aktuální téma. Přínosem práce je dle mého prezentace jejích názorů, plynoucích z praktických zkušeností, pěkné zpracování rozboru výsledků dotazníku, včetně grafického v empirické části a v příloze práce. Nicméně se v práci objevily některé drobnosti, o kterých se zmiňuji výše.

V rámci obhajoby navrhuji diskutovat následující témata:

1. Pojem rizika a typy pochybení.
2. Jak je upravena otázka vedení zdravotnické dokumentace, konkrétně s vazbou na platné právní předpisy.
3. Jaké má autorka praktické zkušenosti.

9. Práci klasifikuji: velmi dobře

V Hradci Králové dne 18.5.2007

JUDr. ~~Ludmila~~ Rožnovská